

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
9 Пж 2566/21
13.05.2021. године
Београд

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Татјане Влаисављевић, председника већа, судија Верице Смиљанић и судије Снежане Илић, чланова већа, у правној ствари тужиоца ЈКП "Комрад" Врање, ул. Симе Погачаревића бр. 97, кога заступа Владо Вуковић, адвокат из Врања, против туженог Република Србија, Министарство финансија, Пореска управа, Филијала Врање, ул. Краља Стевана Првовенчаног бр. 1, кога заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Лесковцу, ради неоснованог обogaћења, вредност предмета спора 1.292.007,19 динара, решавајући о жалби тужиоца изјављеној против решења Привредног суда у Лесковцу П 220/20 од 06.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 13.05.2021. године, донео је:

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ решење Привредног суда у Лесковцу П 220/20 од 06.10.2020. године и спис предмета враћа се првостепеном суду на даљи поступак.

Образложење

Првостепеним решењем у ставу I изреке тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да на име стеченог без основа исплати тужиоцу износ од 1.292.007,19 динара са законском затезном каматом на износе и за периоде ближе наведене у овом ставу изреке, првостепени суд се огласио апсолутно ненадлежним, укинуо све спроведене радње у поступку и тужбу одбацио. Ставом II изреке обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 24.000,00 динара.

Благовременом жалбом тужилац побија наведено решење из свих законом предвиђених разлога. Посебно указује на битну повреду одредаба поступка из чл. 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, наводећи да су дати разлози нејасни и противречни, те да постоји противречност између онога што се у разлозима решења наводи о садржини исправа. Наводи да се првостепени суд у образложењу пресуде позива на одредбе чл. 2а. тачка 4. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, иако је наведена законска одредба брисана. Истиче да се у конкретном случају не ради о поступку из чл. 1. и 3. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, односно не ради се о поступку утврђивања, наплате и контроле јавних прихода, права и обавезе пореског обвезника, регистрације и пореског обвезника, јер је у конкретном случају поступак утврђивања и наплате пореза завршен а поступак прекњижења је завршен доношењем решења којим је утврђено да су извршена прекњижења била незаконита. Сматра да се ради о облигационо правном захтеву да му тужени врати износ на име два пута плаћеног пореза, у погледу кога је

тузилац поднео захтев туженом за повраћај неовлашћено прекњиженог пореза, али је тужени донео закључак дана 27.06.2019. године, којим се прекида поступак, иако се не ради ни о каквом поступку, већ обавези туженог да тужиоцу врати двоструко наплаћени порез. Према наводима жалбе, чак и уколико би се радило о управном поступку, не постоји апсолутна ненадлежност суда, већ би надлежни парнични суд могао прекинути поступак до окончања управног поступка као претходног питања. Предлаже да Привредни апелациони суд преиначи побијано решење и донесе одлуку о наставку поступка или да исту укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

Одговор на жалбу није поднет.

Испитујући побијано решење на основу члана 386, у вези са чланом 402. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба тужиоца основана.

Предмет тужбеног захтева је новчано потраживање тужиоца у износу од 1.292.007,19 динара на име стицања без основа.

Према стању у спису предмета, тужилац наведени новчани износ потражује, указујући да је тужени у 2015. години неовлашћено прекњижио уплате са рачуна тужиоца у корист рачуна других пореских обвезника, да је 12.10.2018 .године поднео захтев туженом ради доношења решења о исправци грешке настале при евидентирању пореза и споредних давања од стране туженог, по ком захтеву је тужени донео решења којима се одобрава исправка грешке при евидентирању пореза и споредних пореских давања тужиоцу. Како тужени није исправио грешку при евидентирању пореза и споредних пореских давања, код тужиоца је исказан дуг који је тужилац у ствари платио, а тужени је дана 07.11.2019. године тужиоцу доставио опомену за наведени дуг, по којој опомену је тужилац извршио плаћање износа који туженом не дугује. Из списка такође произлази да је тужилац дана 15.03.2019. године поднео захтев за повраћај неовлашћено прекњиженог износа, али је тужени закључком бр. 114-433-02-0337/19-К5Б06 од 27.06.2019. године прекинуо поступак по захтеву тужиоца за повраћај неовлашћено прекњижених уплата у 2015. години са рачуна доприноса за здравствено осигурање радника и закључком бр. 114-433-02-02007/19 К5Б06 од 27.06.2019. године прекинут је поступак по захтеву за повраћај неовлашћено прекњижених уплата са рачуна пореза на зараде и са рачуна доприноса за ПИО на терет послодавца због решавања претходног питања. Против ових закључака тужилац је уложио жалбу дана 30.07.2019. године о којим жалбама још увек није одлучено. Првостепени суд утврђује да су разлог за вођење овог спора заправо одлуке и акти туженог, чији је поступак регулисан одредбама Закона о општем управном поступку, оцењујући да се ради о управним актима, против којих је уложена жалба, а о којој жалби није одлучено, па закључује да је основан истакнути приговор апсолутне ненадлежности суда за решавање у овој правној ствари. Образлажући да тужба и тужбени захтев тужиоца не спадају у судску надлежност, већ да се ради о поступку који регулише и уређује управни поступак пред надлежним управним органима, првостепени суд доноси побијано решење.

Одлука првостепеног суда за сада се не може испитати, јер не садржи разлоге о свим битним чињеницама, а неки од датих разлога су нејасни и противречни.

Основано се жалбом тужиоца указује да првостепени суд своју одлуку заснива на одредбама чл. 2а став 2. тачка 4. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, иако је ова тачка брисана Законом о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл.гласник РС“ бр. 108/16) од 29.12.2016. године.

Према чл. 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, овим законом уређује се поступак утврђивања, наплате и контроле јавних прихода на које се овај закон примењује (порески поступак) права и обавезе пореских обвезника, регистрација пореских обвезника и пореска кривична дела и прекршаји. Према чл. 3 став 2. истог закона, ако овим законом није друкчије прописано, порески поступак се спроводи по начелима и у складу са одредбама закона којим се уређује општи управни поступак, односно у складу са одредбама закона којима се уређује инспекцији надзор. Произлази да је порески поступак, поступак утврђивања, наплате и контроле јавних прихода, те да се на порески поступак примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак ако Законом о пореском поступку и пореској администрацији није друкчије прописано. Са друге стране, одредбама чл. 1 Закона о парничном поступку прописано је да се овим законом уређују правила поступка за пружање судске правне заштите по којима се поступа и одлучује у парницама за решавање спорова насталих поводом повреде права личности и спорова из породичних, радних, привредних, имовинско правних и других грађанскоправних односа, осим спорова за које посебним законом прописана друга врста поступка.

У конкретном случају, тужени је донео два решења дана 24.10.2018. године којима је одобрио исправку грешке при евидентирању пореза и споредних пореских давања тужиоцу, као пореском обвезнику, након што је претходно утврдио да је дошло до грешке приликом уноса података у пореској аналитици, иако је порески обвезник извршио уплату у законском року на исправним рачунима у исправним износима како стоји на пореској пријави. На основу тога су и донета решења о одобравању исправке грешке при евидентирању пореза по пореским пријавама. Наведена решења, у складу са чл. 5. став 2. Правилника о исправци грешке при евидентирању пореза и споредних пореских давања, представљају изворни рачуноводствени документ на основу којег је тужени био дужан да изврши исправку грешке у пореском рачуноводству, при чему је и чл. 4. овог Правилника прописано да ако је грешка у евидентирању пореске обавезе настала поступањем пореске управе, пореска управа врши исправку по службеној дужности, а ако пореска управа не уочи грешку у евидентирању пореске обавезе која је настала њеним поступањем, порески обвезник може, у складу са чл. 3 овог Правилника да поднесе захтев за исправку грешке. Тужилац је овакав захтев поднео, тужени је донео решење о исправци грешке, али нема доказа да је извршио исправку грешке у пореском рачуноводству у складу са чл. 5. став 2. Правилника о исправци грешке при евидентирању пореза и споредних пореских давања. Захтевом од 15.03.2019. године тужилац је тражио да се на основу донетих решења изврши исправка грешке у пореском рачуноводству, али је поступање по овом захтеву прекинуто закључцима од 27.06.2019. године због решавања претходног питања. Тачно је да је тужилац против ових закључака поднео жалбе, о којима још увек није одлучено, али предметни поступак не може се сматрати пореским поступком у смислу чл. 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, већ се ради о поступку исправке грешке при евидентирању пореза и споредних пореских давања. Зато је нејасан закључак првостепеног суда да су наведени закључци управни акти о којима је поступак још у току, услед чега парнични суд није надлежан за одлучивање о тужбеном захтеву.

Закон о пореском поступку и пореској администрацији у чл. 34. дефинише порески акт и порески управни акт, па прописује да је порески акт пореско решење, закључак, налог за пореску контролу, записник о пореској контроли и други акт којим се покреће, допуњује, мења или довршава нека радња у пореском поступку, а порески управни акт је акт којим пореска управа решава о појединачним правима и обавезама пореског дужника из пореског правног односа и то је пореско решење и закључак. Даље је чл. 140. истог закона прописано да се против пореског управног акта којим је

одлучено о појединачним правима и обавезама из пореског правног односа може поднети жалба, а да се против коначног пореског управног акта може покренути управни спор ако законом није друкчије прописано. Из наведених одредаба произлази да се жалба може поднети против пореског управног акта којим је одлучено појединачним правима и обавезама из пореског правног односа, те да се против коначног пореског управног акта може покренути управни спор. Међутим, наведени закључци туженог не спадају у групу пореских управних аката, јер њима није одлучено о правима и обавезама тужиоца из пореског правног односа, већ је прекинут поступак по захтеву тужиоца за повраћај неовлашћено прекњиженог пореза, а коју исправку је у смислу напред цитираног Правилника, тужени био дужан да исправи у пореском рачуноводству на основу донетих решења о исправци грешке. Непоступање туженог по одредбама Правилника о исправци грешке при евидентирању пореза и споредних пореских давања, проузроковало је достављање тужиоцу опомене од 07.11.2019. године, те извршено плаћање од стране тужиоца, како би избегао поступак принудне наплате, као и увећање пореског дуга, како је то предвиђено ставом трећим изреке опомене туженог од 05.11.2019. године.

Правилно првостепени суд констатује да су разлог за вођење овог спора заправо одлуке и акти туженог, али наведени акти нису порески управни акти, нити поступак из кога потиче потраживање обухваћено тужбеним захтевом, представља порески поступак у смислу чл 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији. Ради се о имовинско правном захтеву тужиоца, који тужилац заснива на одредбама чл. 210. Закона о облигационим односима, па није правилан закључак првостепеног суда да у наведеном спору не постоји надлежност суда.

Ово су разлози због којих је првостепена одлука укинута.

Како одлука о трошковима поступка зависи од исхода спора, то је иста укинута.

Следом наведеног на основу чл. 401. став 1 тачка 3. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци решења.

ТВ/ЖГ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА

Татјана Влаисављевић